

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 440/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Denisou Veselou, Mierová 1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018, ktorým bol odložený podnet na podanie dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 417/2016 z 19. decembra 2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018, ktorým bol odložený podnet na podanie dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 417/2016 z 19. decembra 2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016.

2. Z predloženej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde žalobu o náhradu škody vo výške 160 000 € s prísl. proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 4, Bratislava, a to z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Sťažovateľ odvodzoval svoj nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z nesprávneho úradného postupu Inšpektorátu práce Banská Bystrica (ďalej len „inšpektorát práce“) v súvislosti s vybavením jeho podnetu na prešetrenie nevyplatenia mzdy za obdobie od 1. mája 2010 do 1. apríla 2011 a odstúpného jeho bývalým zamestnávateľom obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] z 9. apríla 2011, ktorý inšpektorátu práce doručil 28. apríla 2014. Okresný súd sťažovateľov žalobný návrh svojím rozsudkom sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016 v celom rozsahu zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa svojím rozsudkom sp. zn. 8 Co 417/2016 z 19. decembra 2017 rozsudok okresného súdu sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016 potvrdil ako vecne správny. V ďalšom podal sťažovateľ na generálnej prokuratúre podnet na podanie dovolania podľa § 458 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“). Generálna prokuratúra sťažovateľovi nevyhovela, o čom ho

písomne upovedomila svojim listom č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018. Následne podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

3. V sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľ skonštatoval, že „... *Generálna prokuratúra SR porušila jeho ústavné práva tým, že nepodala dovolanie, nesprávne vyhodnotila podmienky prípustnosti podania dovolania, a z toho dôvodu nesprávne rozhodla, keď odložila podnet sťažovateľov ako nedôvodný.*“. Z názorovej preferencie sťažovateľa je čitateľná úvaha, podľa ktorej „... *dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.12.2017, č.k. 8Co/417/2016-141 bolo prípustné podľa ustanovenia § 458 ods. 2 C.s.p. Tým, že generálna prokuratúra odložila podnet na podanie dovolania ako nedôvodný, odoprela sťažovateľovi prístup k dovolaciemu súdu, ktorý sa mal vysporiadať so všetkými jeho námietkami týkajúcimi sa nezákonného a protiústavného rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu.*“. Sťažovateľ dospieva k záveru o porušení ním označených práv úvahou, podľa ktorej „... *generálna prokuratúra nesprávne interpretovala a aplikovala ustanovenie § 458 ods. 2 C.s.p. o prípustnosti dovolania v predmetnej právnej veci.*“. V dôsledku tohto postupu „... *došlo k odloženiu podnetu na podanie dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu napriek tomu, že podľa sťažovateľa označené rozhodnutia porušujú jeho právo na spravodlivý proces a trpia takými vadami, ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné a neudržateľné a postupom a rozhodnutím generálnej prokuratúry mu bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred dovolacím súdom.*“.

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. *Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením Generálnej prokuratúry SR o spôsobe vybavenia podnetu zo dňa 20.04.2018, VI/1 Pz 42/18/1000-6 proti rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. č.k. 16C/185/2015 zo dňa 23.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava č.k. 8Co/417/2016 zo dňa 19.12.2017 porušené bolo.*

2. Právny akt Generálnej prokuratúry SR. sp.zn. VI/1 Pz 42/8/1000-6 zo dňa 20.04.2018, ktorým bol bez prijatia opatrenia odložený podnet žiadateľa na podanie dovolania generálneho prokurátora proti rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. č.k. 16C/185/2015 zo dňa 23.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava č.k. 8Co/417/2016 zo dňa 19.12.2017 sa zrušuje a vec sa vracia Generálnej prokuratúre SR na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch v sume 2.000,- €, ktoré je Generálna prokuratúra SR povinná zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Generálna prokuratúra SR je povinná uhradiť sťažovateľom trovy konania v sume 1.522,20 €...“

II.

5. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7.1 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

7.2 Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

9. Z písomného upovedomenia generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018 v podstatnom vyplýva:

„V konaní pred okresným súdom bola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu, avšak súčasne bolo poukázané na zákonné predpoklady vzniku práva na náhradu

škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., a to nielen existencia nesprávneho úradného postupu, ale aj vznik škody ako majetkovej a nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. V danom prípade neboli splnené ďalšie dva zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a to vznik majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá Vám mala vzniknúť v súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom, t. j. neinformovaním Vás o výsledku prešetrenia podnetu v zákonom stanovenej lehote. Vami uplatnená majetková ujma predstavujúca Vami vyčíslenú minimálnu mzdu Vám vznikla nevyplatením tejto mzdy Vaším zamestnávateľom a nie nesprávnym úradným postupom Inšpektorátu práce Banská Bystrica. Samotným nedodržaním zákonom stanovenej lehoty Inšpektorátom práce Banská Bystrica neboli žiadnym spôsobom dotknuté Vaše prípadné mzdové nároky vyplývajúce z Vášho pracovnoprávneho vzťahu s Vaším bývalým zamestnávateľom a toto pochybenie ani nemalo vplyv na výsledok inšpekcie práce.

Rovnako ste v konaní pred okresným súdom nepreukázali splnenie zákonom stanovených podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného, a to vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života, ako aj to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto ujmy. Vy ste v konaní nepreukázali existenciu ani rozsah konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré Vám mali vzniknúť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Inšpektorátu práce Banská Bystrica. Vašu zlú finančnú situáciu a nemožnosť nájsť si zamestnanie nemožno považovať za následok nesprávneho úradného postupu Inšpektorátu práce Banská Bystrica, keďže s týmto nesprávnym úradným postupom priamo nesúvisia.

Pokiaľ ide o nevykonanie Vami navrhnutého dôkazu okresným súdom výsluchom [REDACTED], ktoré posúdil okresný súd ako nadbytočné, s týmto záverom okresného súdu súhlasím, nakoľko existencia nesprávneho úradného postupu Inšpektorátu práce Banská Bystrica, na preukázanie ktorého mal byť svedok vypočutý, nebola sporná.“

10. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany

ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, v danom prípade iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

11. Súčasťou obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je teda právo účastníka konania na také odôvodnenie úradného rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 260/06, I. ÚS 110/07, III. ÚS 2/09 a iné).

12.1 Pri posúdení obsahu upovedomenia generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018, ktorým bol odložený podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 8 Co 417/2016 z 19. decembra 2017 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016, ústavný súd v prvom rade poukazuje na podstatný právny rozdiel medzi dovolaním podaným stranou sporu a dovolaním, ktoré môže podať generálny prokurátor.

12.2 Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania (od 1. júla 2016 ide o dovolanie generálneho prokurátora vzhľadom na účinnosť Civilného sporového poriadku) neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť.

12.3 Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, I. ÚS 147/2010, II. ÚS 1/2014, z ostatnej judikatúry napr. III. ÚS 225/2017). Keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľovi právo (právny nárok) na vyhovie jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora, generálny prokurátor nemôže

odložením takéhoto podania (t. j. jeho neakceptovaním) spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa.

13.1 V ďalšom ústavný súd konštatuje, že z písomného upovedomenia generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018 vyplýva, že sa podnetom sťažovateľa zaoberala, pričom vo svojich právnych záveroch vychádzala z účelu a podstaty podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 514/2003 Z. z. a zhodne aj s právnym názorom vyplývajúcim z rozsudku krajského súdu sp. zn. 8 Co 417/2016 z 19. decembra 2017 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016 správne poukázala na splnenie troch predpokladov k materiálnemu naplneniu podmienok potrebných na priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., z ktorých bol v sťažovateľovom prípade splnený len jeden, a to preukázanie nesprávneho úradného postupu.

13.2 Navyše sťažovateľ sa v písomných dôvodoch ním podanej sťažnosti ani len nepokúsil predostrieť argumenty (okrem len vo všeobecnej rovine deklarovanej nespokojnosti s právnym posúdením merita jeho právnej veci), ktoré by podporili ním požadovaný záver o arbitrárnosti právnych záverov vyplývajúcich z písomného upovedomenia generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018, prípadne aj z predmetných rozhodnutí všeobecných súdov.

13.3. Naostatok, aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nesúhlas s právnym posúdením prípadu odvolacím súdom nie je sám osebe mimoriadnou okolnosťou odôvodňujúcou zrušenie právoplatného rozhodnutia (rozsudok ESLP Kot proti Rusku z 18. 1. 2007, bod 39).

13.4 Ústavný súd teda konštatuje, že generálna prokuratúra konala v posudzovanej veci v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovala a aplikovala v súlade s ich obsahom a účelom, jej úvahy sú legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné.

14. Nad rámec uvedeného ústavný poukazuje aj na obsah sťažovateľom podanej sťažnosti, z ktorej vyplýva, že podľa jeho právneho názoru dovolanie podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku nebolo prípustné, a preto sa proti rozsudku krajského súdu

sp. zn. 8 Co 417/2016 z 19. decembra 2017 v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 16 C 185/2015 z 23. júna 2016 bránil podaním podnetu na podanie dovolania generálnym prokurátorom podľa § 458 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

15. V konfrontácii s uvedeným právnym názorom sťažovateľa ústavný súd v prvom rade odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné, a ich vyčerpanie teda nie je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti (II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07, IV. ÚS 277/08, III. ÚS 214/2010, rovnako tak rozsudok ESLP Hučko proti Slovenskej republike z 23. 4. 2014).

16. S poukazom na už uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitie práva generálneho prokurátora podať v právnej veci sťažovateľa mimoriadne dovolanie odložením jeho podnetu (o čom bol sťažovateľ písomne upovedomený listom generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 42/18/1000-6 z 20. apríla 2018) nie je v priamej príčinnej súvislosti so žiadnym ústavou garantovaným právom, a preto namietaným postupom generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2018